

สมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
ในเขตกรุงเทพมหานคร ภายใต้กรอบสมรรถนะครูในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

A Study of Business Education Teachers' Actual and Desired Competencies
in Hotel and Tourism Management Program in Bangkok under Teacher
Competencies in ASEAN Economic Community (AEC)

ัญญลักษณ์ คุณาพรวัฒน์* ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธร** และ ปานเทพ ลาภเกษร***

Tanyaluk Kunapornwat Pattarawat Jeerapattanatorn and Panthep Larpkesorn

* สาขาวิชาบริหารธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านอัตมโนทัศน์ และด้านแรงจูงใจ ของครูที่จัดการเรียนการสอนสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวในโรงเรียนอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ภายใต้กรอบสมรรถนะครูในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เปรียบเทียบสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูที่มีคุณลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีระดับสมรรถนะตามความจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และด้านทักษะ ด้านอัตมโนทัศน์และด้านแรงจูงใจในระดับมากที่สุด มีระดับสมรรถนะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสี่ด้าน และ พบว่า ครูมีความต้องการในการเข้าร่วมสัมมนากับกลุ่มองค์กรโรงแรมหรือองค์กรการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีความต้องการในการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาในประเทศอาเซียนและภาษาอังกฤษ มีความต้องการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานสมาคม หรือองค์กรอื่นด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ครูยังมีความประสงค์ที่จะเสนอตัวเพื่อทำงานโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐานพบว่า ครูเพศชายมีระดับสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่สูงกว่าครูเพศหญิง ครูที่มีอายุมากมีสมรรถนะที่สูงกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมีสมรรถนะในระดับที่สูงกว่าครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นนอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะและตำแหน่งทางการบริหารมีระดับสมรรถนะที่สูงกว่าครูที่ไม่มีตำแหน่งวิทยฐานะและตำแหน่งทางการบริหาร

คำสำคัญ: สมรรถนะตามความจริง สมรรถนะที่พึงประสงค์ ครูอาชีวศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

Abstract

The aim of the dissertation was to assess the actual and desired competencies of business education teachers teaching Hotel and Tourism Management in Vocational Colleges in Bangkok. The study mainly focused on four competencies namely; knowledge, skills, self-image, and motivation of the teachers. The study also questions whether or not teacher's characteristics such as age, gender, and so on. are the main factor to identify their actual and desired competence. The population in the study was 99 teachers teaching Hotel and Tourism Management Program in Vocational Colleges Located in Bangkok. The research tool was a rating-scale questionnaire. Then Frequency,

Percentage, Mean, Variance and Content analysis were used to analyze the collecting data.

The study found knowledge of most teachers was ranked as very good (4) and excellent (5) in the actual competence. Skills and Self-image were leveled by the majority of teachers as very good (4) while motivation was most graded as excellent (5). The desired competence of the teachers found to be excellent (5) in all four competencies. It was also found in the study that teachers desire to attend seminars held by hotel-and-tourism related governmental and private organizations. The teachers would also like to develop their foreign language skills especially English and those languages spoken in ASEAN countries. They also wish to join or to be a part of any hotel-and-tourism related department, association, or organization in the country as well as at international level if possible. Moreover, the teachers desire to have more time to helping others and their schools to develop educational management and students.

The results of teachers' actual and desired competence were compared in the study to identify whether or not their characteristics (such as age, gender, years of work experience, and etc.) has a significant relationship to their competence. The answer was that male teachers have slightly greater competence in knowledge than female teachers. Teachers who hold a Masters degree have greater competence in all four competencies than those who hold a Bachelor's degree. The same can be said to expert teachers/ teachers of special expertise/executive teachers/head teachers and those who are not in such positions.

Keywords: Actual and Desired Competencies, Business Education Teachers in Hotel and Tourism Management

บทนำ

ประชาคมอาเซียนถูกก่อตั้งขึ้นมามากกว่าทศวรรษ และยังคงดำเนินการร่วมกันในระหว่างประเทศตลอดมา โดยมีประเทศสมาชิก ได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และประเทศไทย (UASEAN, No Dated) จุดประสงค์หลักของอาเซียนคือ การส่งเสริมความร่วมมือ ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี การส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค การเพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตร และอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุง การขนส่งและการคมนาคม หลังจากการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 8 ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันให้การตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งเลื่อนมาจากเดือนมกราคมในปีเดียวกัน (Department of ASEAN Affairs, 2013) ผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่ เกาะบาหลิ ได้มีการ กำหนดข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ให้ฝีมือแรงงาน 8 อาชีพสามารถ เคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีซึ่งได้แก่ อาชีพวิศวกร อาชีพ พยาบาล อาชีพสถาปนิก อาชีพการสำรวจ อาชีพทันต แพทย์ อาชีพแพทย์ อาชีพการบริการและการท่องเที่ยว และอาชีพการบัญชี (LVC ASEAN CENTER, No Dated) ดังนั้นการพัฒนาแรงงานในแต่ละประเทศจึงถึงเป็นสิ่ง สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้าน การค้าและการลงทุน เนื่องจากอุตสาหกรรมและ ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันที่ต่ำกว่าจะ ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นและการ เคลื่อนย้ายของแรงงานที่เสรีระหว่างประเทศสมาชิกและ ความต้องการแรงงานในบางสาขาอาชีพอาจเพิ่มขึ้นอย่าง มากเพื่อตอบสนองฐานแรงงานที่กว้างขึ้น ปัจจัยแรงงานถือเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อการแข่งขันมีมากขึ้นแรงงานต้องพัฒนา ตัวเองให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น หนึ่งในแหล่งที่มาของแรงงานที่ สำคัญคือนักเรียนอาชีวศึกษา ดังนั้นการจัดการเรียนการ สอนและบุคลากรผู้สอนในระดับอาชีวศึกษาถือเป็นหนึ่งใน ตัวแปรสำคัญในการพัฒนาแรงงานที่มาจากนักเรียน ระดับชั้นดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษา สมรรถนะตามความเป็นจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ ของครูโรงเรียนอาชีวเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวซึ่งเป็นหนึ่งจาก

แปดอาชีพที่ถูกกำหนดให้เป็นอาชีพเสรีที่เคลื่อนย้ายได้ในประเทศสมาชิกอาเซียน ภายหลังจากเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยครูนั้นถือเป็นแม่พิมพ์และผู้ผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพที่จะกลายมาเป็นแรงงานที่สำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครู 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skill) 3) ด้านอัตมโนทัศน์ (Self Image) 4) ด้านแรงจูงใจ (Motivation) ของครูที่จัดการเรียนการสอนสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวในโรงเรียนอาชีวเขตกรุงเทพมหานครภายใต้กรอบสมรรถนะครูในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูที่มีคุณลักษณะพื้นฐานแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูสถานศึกษาอาชีวศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เขตกรุงเทพมหานคร ภายใต้กรอบสมรรถนะครู ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยสมรรถนะ ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skill) 3) ด้านอัตมโนทัศน์ (Self Image) 4) ด้านแรงจูงใจ (Motive) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดสอศ. และเอกชนสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 99 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร นำข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูในระดับชั้นอาชีวศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เพื่อไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรครูในสาขาดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของครูสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม และนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านทักษะด้านอัตมโนทัศน์ ด้านแรงจูงใจ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-ended) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวเป็นข้อคำถามชนิดปลายเปิด (Opened ended)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับครูที่เป็นประชากรและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 75 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 99 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 75.8

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมครูมีสมรรถนะตามความจริงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะอยู่ในระดับมากด้านอัตมโนทัศน์อยู่ในระดับมาก และด้านแรงจูงใจในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านของสมรรถนะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ภาพรวมสมรรถนะตามความจริงครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

สมรรถนะตามความจริง	μ	σ	ระดับ
ด้านความรู้	4.00	0.52	มาก
ด้านทักษะ	3.92	0.40	มาก
ด้านอัตรากำลัง	4.49	0.45	มากที่สุด
ด้านแรงจูงใจ	4.68	0.40	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.35	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ภาพรวมสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

สมรรถนะที่พึงประสงค์	μ	σ	ระดับ
ด้านความรู้	4.68	0.41	มากที่สุด
ด้านทักษะ	4.70	0.32	มากที่สุด
ด้านอัตรากำลัง	4.79	0.35	มากที่สุด
ด้านแรงจูงใจ	4.84	0.33	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.75	0.30	มากที่สุด

เมื่อศึกษาโดยเปรียบเทียบสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ในทุกด้านพบว่าครูมีความต้องการในการเข้าร่วมสัมมนากับกลุ่มองค์กรโรงแรมหรือองค์กรการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมีความต้องการในการพัฒนาด้านทักษะด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาในประเทศอาเซียน และภาษาอังกฤษ มีความต้องการมีส่วนร่วมกับหน่วยงาน สมาคม หรือองค์กรอื่นด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ และนอกจากนี้ครูยังมีความประสงค์ที่จะเสนอตัวเพื่อทำงานโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น

เมื่อทำการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูจำแนกตามคุณลักษณะพื้นฐานของครูพบว่าครูเพศชายมีระดับสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่สูงกว่าครูเพศหญิงเพียงเล็กน้อย และพบว่าครูที่มีอายุมากขึ้น และครูที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ ตำแหน่งการบริหารที่สูงขึ้น จะมีระดับสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์มากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 30 ปีมีระดับสมรรถนะตามความจริงและพึงประสงค์สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 30 ปี จนถึง 1 ปีซึ่งระดับสมรรถนะตามความจริงและที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มหลังนี้ไม่ได้สูงขึ้นตามอายุของประสบการณ์การทำงานอย่างเป็นลำดับ

ข้อวิจารณ์

สมรรถนะด้านความรู้

ผลการศึกษาด้านความรู้พบว่าครูมีสมรรถนะด้านความรู้อยู่ในระดับมากและระดับมากที่สุด ซึ่งให้เห็นว่าครูผู้สอนมีความรู้และความเข้าใจในวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามเมื่อวัดผลความต่างจากระดับสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูในด้านนี้แล้ว ทำให้ทราบว่าครูประสงค์ที่จะมีโอกาสได้เข้าร่วมสัมมนากับกลุ่มองค์กร หน่วยงาน โรงแรมหรือการท่องเที่ยวมากขึ้น เช่นนี้ หากเปรียบครูเป็นผู้ถ่ายทอดและเป็นแหล่งวิชาความรู้ของนักเรียน บุคคลสำคัญในองค์กร หน่วยงาน หรือผู้ประกอบการโรงแรมและการท่องเที่ยวก็ถือเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญของครูด้วยกัน ความต้องการดังกล่าวของครูจึงควรได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่งจากสถาบันศึกษา กล่าวคือ ครูควรมีโอกาสเข้ารับการอบรมความรู้ และสัมมนา จากกลุ่มบุคคลดังกล่าวเพื่อจะพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับวิชาที่สอนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากครูอาจไม่มีความรู้ที่ครอบคลุม ลึกซึ้ง และทันสมัยในวิชาที่สอน ดังเช่นบุคคลสำคัญ ผู้ประกอบการ และหน่วยงานเช่นว่านั้นที่มีประสบการณ์ยาวนานอยู่ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมและการท่องเที่ยวเปรียบดังผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และบุคคลสำคัญ หน่วยงาน หรือผู้ประกอบการ

ก็ไม่อาจทำหน้าที่และสละเวลาของตนถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนซึ่งถือเป็นอนาคตแรงงานของชาติได้อย่างเช่นครู การสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมความรู้จากกลุ่มบุคคลดังกล่าวจึงเป็นการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ของครูอย่างแท้จริง นอกจากนี้ผลจากความรู้ที่ได้จากการอบรมนั้นจะช่วยให้ครูเข้าใจเนื้อหาที่สอนอย่างชัดเจน ครอบคลุม ทันสมัย ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนของครูไม่เน้นทฤษฎีและความรู้ตามตำรามากเกินไป อันเป็นหนึ่งในปัญหาของการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบัน (Pornsima, D., 2013)

ผลจากข้อเสนอแนะที่ครูส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมนั้น ยังทำให้พบว่านอกจากความรู้ความเข้าใจในวิชาที่สอนแล้ว ครูยังต้องการมีความรู้เพิ่มเติมในส่วนของความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของครู และเพื่อเรียนรู้ ติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆ ในปัจจุบัน ส่งเสริมความมั่นใจกับครูได้มากขึ้น Pinyanil, S. (2009) ได้ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคของการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีของครูคือ เวลาของครู (Teacher Time) การเข้าถึงและค่าใช้จ่าย (Access and Costs) วิสัยทัศน์และเหตุผลในการใช้เทคโนโลยี (Vision or Rationale for Technology Use) การฝึกอบรมและสนับสนุน (Training and Support) และการประเมินการปฏิบัติงานที่ไม่ได้สะท้อนถึงการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี (Current Assessment Practices)

สมรรถนะด้านทักษะ

ผลการศึกษาพบว่าด้านทักษะครูมีสมรรถนะตามความจริงอยู่ในระดับมากและสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะ ครูส่วนใหญ่มีความประสงค์ที่จะพัฒนาทักษะทางด้านภาษาเป็นอันดับแรกในบรรดาทักษะอื่นๆ โดยภาษาที่ครูมุ่งประสงค์จะพัฒนาได้แก่ภาษาในประเทศอาเซียน และ ภาษาอังกฤษ เป็นที่ทราบกันดีด้วยทั่วไปว่าการศึกษาภาษาอังกฤษเป็นวิกฤตหลักของประเทศไทย อันหมายถึงไม่เพียงแต่บุคลากรวิชาชีพครูที่ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษ แต่ประชาชน นักเรียน และผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นทั่วไป ก็เห็นความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาภาษาอังกฤษเช่นกัน English Proficiency Index 2015 ได้จัดอันดับให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษน้อยที่สุด (Very Low) โดยมีประเทศกัมพูชา ศรีลังกา คาซัคสถาน และมองโกเลียอยู่ในระดับเดียวกัน ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษถูกมุ่งเน้นไปที่หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษภายในประเทศ โดย คริสโตเฟอร์ไรท์อธิบายไว้ในรายงาน

พิเศษของ Panichkul, I. (2015) ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษที่สอนในไทยเริ่มมาจากภาษาอังกฤษทางวิชาการเป็นอันดับแรก โดยไรท์ เสนอว่าการจัดหลักสูตรที่ควรจะเป็นคือ ปฐมที่มีฐานล่างเป็น General Social English (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป) ต่อด้วย Academic English (ภาษาอังกฤษทางวิชาการ) และยอดปฐมคือ (Professional English) หรือภาษาอังกฤษที่ใช้ในอาชีพการงานที่ใช้ศัพท์เฉพาะชั้นสูง และไม่ควรเน้นการสอบ และท่องจำ

สมรรถนะด้านอัตมโนทัศน์

ผลการศึกษาพบว่า ครูมีสมรรถนะตามความจริงอยู่ในระดับมากที่สุดและสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เนื่องจากครูได้รับการยกย่อง ชื่นชม และเสวนากับบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ และนอกจากนี้จากข้อเสนอแนะจากครูส่วนใหญ่ที่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมนั้น ยังพบว่าครูส่วนใหญ่เห็นว่าการให้ของขวัญในการปฏิบัติงานนับเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างกำลังใจให้กับครู และเป็นการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของครูทำให้ครูเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น และโดยการให้ของขวัญนั้นอาจจะเป็นการให้ภายในหน่วยงานสถานศึกษา หรือระดับจังหวัด ภูมิภาค หรือประเทศก็ได้ อย่างไรก็ตามดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กล่าวว่าในปัจจุบันมีครูที่ได้รับรางวัลมากขึ้น โดยที่รางวัลนั้นไม่ได้สะท้อนคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กอย่างที่ควร โดยเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติยกเลิกรางวัลหนึ่งแสนครูดี แล้วอีกด้วย (Dalily News, 2016) ขณะที่การให้รางวัลแก่ครูผู้มีผลงานหรือการปฏิบัติงานดี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น แต่หลักเกณฑ์ในการให้รางวัลที่มีประสิทธิภาพถือเป็นตัวกำหนดคุณภาพในการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างแท้จริงนอกจากนี้จากผลของข้อสอบถามยังทำให้พบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ข้อเด่น และ ข้อด้อยของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป

สมรรถนะด้านแรงจูงใจ

ผลการศึกษาพบว่าครูมีสมรรถนะตามความจริงอยู่ในระดับมากที่สุดและสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากคุณภาพของการพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาการจัดการศึกษาของครูนั้น ขึ้นอยู่กับภาระของครูเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือเป็นไปได้อัน เมื่อครูมีภาระการทำงานที่เหมาะสม การทำงานของครูย่อมมีโอกาสที่จะมีคุณภาพที่ดี แต่หากครูมีภาระหน้าที่ที่มากเกินไปแล้ว

คุณภาพในการทำงานย่อมมีโอกาสน้อยลงไปตามปริมาณงานที่มากขึ้นด้วย และยังปิดโอกาสให้ครูเสนอตัวหรือพิจารณาการร่วมทำงานอื่นๆ นอกเหนือจากหน้าที่หลักของตนด้วย Suwanjaruen, T. (2010) ชี้ให้เห็นถึงปัญหาภาระที่มากเกินไปของครู โดยกล่าวถึงปัญหาสำคัญว่า ครูมีภาระงานที่รับผิดชอบมากกว่าเวลาทำงานที่มีอยู่ โดยภาระงานที่มากไปของครู รวมถึง รายวิชาสอนและ/หรือ ชั่วโมงที่สอนที่มากเกินไป (โดยมากในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู) งานพิเศษอื่น ๆ ที่ครูต้องรับผิดชอบ เช่น งานธุรการ พัสดุ การเงิน และทะเบียนนักเรียน เป็นต้น ทั้งหมดนี้ส่งผลในด้านลบแก่แรงจูงใจในการทำงานของครูและคุณภาพในการทำงานของครูอย่างเห็นได้ชัด

ข้อสำคัญต่อมาเมื่อเปรียบเทียบส่วนต่างสมรรถนะตามความจริงและสมรรถนะที่พึงประสงค์แล้วพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเพิ่มระดับความสุขในการประกอบวิชาชีพครูให้สูงกว่าในปัจจุบันที่เป็นอยู่ โดยสิ่งที่จะทำให้ครูมีความสุขหรือทุกขในการประกอบวิชาชีพนั้น อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ค่านิยมที่ประชาชนมีต่อวิชาชีพครู โดยสังคมนิยมว่า คนเก่งส่วนใหญ่ไม่สนใจประกอบวิชาชีพครู ครูในปัจจุบันจึงไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควรจะเป็น หรือ ค่าตอบแทนที่ไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับอาชีพอื่นๆ ที่บทบาทและหน้าที่มีส่วนในการรับผิดชอบอนาคตหรือของคนในประเทศ เช่น ตุลาการ อัยการ ตำรวจ แพทย์ แล้ว ยังพบว่าครูยังเป็นวิชาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนต่ำ นอกจากนี้เพื่อร่วมงานและบรรยากาศการทำงานยังเป็นส่วนสำคัญของความสุขในการทำงานของครู การไม่มุ่งรับผิดชอบหรือสนใจเพียงแต่หน้าที่ของตนเอง ไม่นินทาว่าร้าย การมีบรรยากาศการทำงานหรือการแก้ไขปัญหาด้วยการร่วมกันแบบระบบทีม อาจส่งผลให้ครูมีความสุขในการทำงานมากขึ้นได้

ภาพรวมของการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่แตกต่างของครูก็ระดับสมรรถนะทั้งสี่ด้าน

ในส่วนของคุณลักษณะที่แตกต่างกันของครู เมื่อพิจารณาจากภาพรวมจะเห็นได้ว่าครูที่มีเพศต่างกันมีสมรรถนะตามความจริงและพึงประสงค์ที่แตกต่างกันโดยอาจสรุปได้ว่าเพศไม่ได้เป็นตัวกำหนดสมรรถนะดังกล่าวแต่ครูที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะต่างกันจะมีระดับสมรรถนะตามความจริงเพิ่มขึ้นตามอายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งวิทยฐานะที่สูงขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตามความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่าความแตกต่างของคุณลักษณะข้างต้น นอกจากนี้อายุของประสบการณ์การทำงานที่สูง

กว่าก็ไม่สามารถการันตีถึงระดับสมรรถนะตามความจริงและพึงประสงค์ที่มากกว่าเช่นกัน ทั้งนี้ไม่อาจกล่าวได้ว่าครูผู้ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งวิทยฐานะสูงกว่าจะเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดของบุคลากรครูในสถานศึกษานั้นๆ เสมอไป เพราะในการทำงานร่วมกัน ความหลากหลายของครูหรือผู้ทำงาน (Workforce Diversity) ถือเป็นอาวุธสำคัญของการผลิตงานที่มีคุณภาพภายใต้การบริหารจัดการที่ดี (Srimuang, D., No, Dated)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านเวลาและงบประมาณให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ สัมมนา หรือเสวนาที่จัดขึ้นโดยองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมและการท่องเที่ยวเป็นประจำ อีกทั้งควรอนุมัติ หรือจัดให้ครูได้มีโอกาสศึกษาดูงาน หรือฝึกอบรมปฏิบัติงาน (training) กับสถานประกอบกิจการ การโรงแรมและการท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ในเชิงปฏิบัติของตนเอง ซึ่งถือเป็นการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ของครูได้เป็นอย่างดี

สถานศึกษาควรจัดให้มีการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์สำหรับครู ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดตั้งหน่วยงานหรือฝ่ายช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพในด้านดังกล่าวโดยเฉพาะภายในสถานศึกษาให้แก่ครู

สถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้ภาษาอังกฤษของครู ในการฟัง พูด อ่าน เขียน ให้สามารถใช้งานได้ดียิ่งขึ้น โดยสนับสนุนให้ครูจัดกลุ่มเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษ และให้ครูสอดแทรกวิชาภาษาอังกฤษในวิชาที่รับผิดชอบ อีกทั้งสนับสนุนและส่งเสริมด้านเวลาและงบประมาณในการจัดการฝึกอบรมภาษาอังกฤษและภาษาในอาเซียนและประเมินผลการใช้ภาษานั้นอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสถานศึกษาควรร่วมกันส่งเสริมการเสริมสร้างค่านิยม และภาพลักษณ์ของวิชาชีพครูให้สูงขึ้นและให้รางวัลส่งเสริมยกย่องแก่ครูผู้มีผลงานดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว และศึกษาสิ่งที่คุณเรียนคาดหวังจะได้รับจากการเลือกเรียนสาขาดังกล่าวเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ควรมีการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปว่า คุณลักษณะที่แตกต่างของครูครุสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในวิชาชีพนั้น ฯลฯ เป็นตัวสำคัญที่กำหนดระดับสมรรถนะที่แตกต่างกันได้อย่างไร

ศึกษาเชิงลึกในวิธีการที่จะพัฒนาสมรรถนะด้านใดด้านหนึ่งของครูสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ โดยเน้นสมรรถนะที่อยู่ในระดับต่ำ และสมรรถนะที่ครูที่ความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพครูของตนเอง

References

- Daily news. (2016). *Cancellation of Good Teacher Award, the Teachers Council of Thailand*. Retrieved from: www.dailynews.co.th/education/381732_29_March2559. [in Thai]
- Department of ASEAN Affairs. 2013. **58 Answers to ASEAN Community in 2015**. Bangkok: Department of ASEAN Affairs, Ministry of Foreign Affairs.
- LVC ASEAN CENTER. (No. Dated). *10 Careers in ASEAN's Free Flow Skilled Labor*. Retrieved from: www.lampangvc.ac.th/lvcasean/page_career.htm, 29March2559.
- Niranam. (2013). *21th ASEAN Summit has concluded with leaders agreeing to accelerate projects in the Three Pillars of the ASEAN*. Retrieved from: www.lib.buu.ac.th/webaec/?p=74. [in Thai]
- Panichkul, I. (2015). *Non-native English Teachers, Crisis of Thai Education System*. Retrieved from: www.posttoday.com/analysis/report/402500. [in Thai]
- Pinyanil, S. (2009). *Technology and Teacher Development*. Retrieved from: www.sahavicha.com/?name=article&file=readarticle&id=94. [in Thai]
- Pornsima, D. (2013). *Teacher problems*. Retrieved from: wwweduc105.wordpress.com/. [in Thai]
- Srimuang, A. *Strategies for Managing Diverse Workforce*. Retrieved from: www.thaitrainingzone.com/HrdNewsDetail.asp?id=429. [in Thai]
- Suwanjaruen, T. (2010). *Quantity of Teachers' Work and Teacher Quality*. Retrieved from: www.gotoknow.org/posts/414548. [in Thai]
- UASEAN, (No.Dated). *Establishment of ASEAN*. Retrieved from: travel.mweb.co.th/north/Chiangmai/index.html.